

MEMO

Matsalu rahvusparki koostöökogu II koosolek

19. november 2015. a

1. Matsalu rahvusparki 2015. a külastuse kokkuvõte – Marju Pajumets, RMK.

Kõikides Eesti rahvusparkides on külastatavus tõusuteel. Matsalu rahvusparki 2015. a külastuse kokkuvõtte järgi oli meil külastuskordi umbes 30 tuhat. Kõige külastatavamad kohad olid Keemu, Suitsu ja ka Rannajõe. Penijõe torn oli remondis ja see tõstis Suitsu puhkekoha külastatavust. Nüüdseks on Penijõe torn valmis, tuleb veel vaid tee korrastada ja siis saab kevadel uut hooaega alustada. Penijõe torn on kahe platvormiga ja seetõttu võib sinna peale minna kuni 20 inimest. 2015. aasta lõpus remonditakse ka Keemu torni.

Võrreldes 2010. aastaga on rahvusparki külastajate rahulolu tõusnud. Keskmise külastaja vanus on võrreldes eelmise külastusega noorenenud. Endiselt on valdavalt tegemist kõrgharitud inimestega (63%), kes tulevad Matsallu loodust nautima. Külastajatest 73% on eestlased, välismaalastest on esimesel kohal soomlased ja seejärel sakslased. Käiakse väikeste gruppidena (2-5 inimest). 56% külaliste peamine sihtkoht oligi Matsalu rahvuspark. Külastajate peamiseks tegevusteks on looduse vaatlemine, pildistamine, matkamine jne. Juulikuiste külastuste arv on tõusnud. Lisaks käib väga palju külastajaid aprillis-mais.

RMK koostab peagi külastajauuringu lühiraportid, mida on võimalik kõigil soovijatel kasutada.

2. Ülevaade Matsalu rahvusparki peagi ilmuvast trükisest – Ave Huugen, Keskkonnaamet.

Keskkonnaamet on saanud KIK-st rahastuse rahvusparkide jaoks väikese trükise koostamiseks. Trükis on suurusega A5 ning see sisaldab kokkuvõtvat infot rahvusparki loodusväärtuste, kultuuripärandi ning olulisemate vaatamisväärsuste ja avalike külastusobjektide kohta. Trükise tagakaanel on tasku, kuhu paigutatakse rahvusparki kaart. Sinna taskusse saab paigutada ka kaardi kohalike turismiettevõtjate infoga. Trükis loodetakse valmis saada märtsis-aprillis. Seda koostab Regio. Trükist jagatakse ka turismiettevõtjatele, kuid seda limiteerib suhteliselt väike tiraaž (eestikeelseid 4000, venekeelseid 1200 ja inglisekeelseid 2000), sealjuures tuleb ka arvestada seda, et KIK-i nõudel peab trükist külastajatele jagama tasuta. Rahvusparki trükisest valmib ka pdf-versioon, mida on võimalik uuesti trükkida. Koostöökoosolekule tulnud on huvitatud lisatiraaži trükkimisest nt LEADER toetusel.

Ave uurib, kas trükise tagakaanel oleva kaardialusformaati võivad ka turismiettevõtjad oma kaardi koostamiseks kasutada.

3. Matsalu piirkonna säästva turismi sertifikaadi ja LEADER säästva turismi rahvusvahelise projekti tutvustus – Nele Sõber, MTÜ Terra Maritima.

Tutvustati Euroopa säästva turismi sertifikaadi tingimusi ja LEADER-gruppide rahvusvahelise projekti ideed.

Nele täpsustab, kuidas säästva turismi sertifikaadi logo võib kasutada. Koostab lühikese inglise keelse kokkuvõtte sertifikaadi tutvustamiseks, et seda infot saaksid jagada ka koostöövõrgustikus osalejad. LEADER projekti osas saadab Nele koostöövõrgustikus osalejatele täpse projekti kirjelduse ja ootab

aktiivset tagasisidet, mida kohalikud ettevõtjad selle projekti raames Matsalu mõjupiirkonnas soovivad teha.

Lisaks toimus arutelu eksitavate andmetega ja/või vales kohas asuvate stendide ja viitade osas. Nele uurib valdadelt, kes on seal kontaktisikuks, et vajalikud andmed saaks edastatud ning vead parandatud. See info edastatakse ka koostöövõrgustikule.

4. Luhas põtrade vaatlemisel tekkinud probleemid – Anni Kurisman, Keskkonnaamet.

Loodusgiidid jm turismiettevõtjad on mures Kloostri torni ümber paiknevate põõsatukkade pärast, sest need on varjepaigaks luhta kogunenud põtradele. Luha hooldamiseks tukkade eemaldamine muudab loomade tavapäraseid liikumistrajektoore ning turistidele on raskem põtru näidata. Selgitati seda, et Keskkonnaamet lähtub alati rahvusparki kaitse-eesmärkidest ning kui nende tarbeks on vajalik puu- ja põõsarinde piiramine, siis seda ka tehakse. Samas ei ole praegu Kloostri torni ääres olevate põõsastike lausuline eemaldamine prioriteet, võsa eemaldatakse vaid nii palju, et lihtsustada kõrval asuvate alade niitmist.

Suure probleemina toodi esile ka loodusfotograafid jm luhas liikujad, kes häirivad oma tegevusega põtru, mis samuti raskendab loodusgiidide võimalusi turistidele tornist põtru näidata. Arutelu käigus leiti, et põdravaatluste korraldajad suhtlevad otse loodusfotograafidega ning leiavad koostöös nendega lahenduse, kuidas liikuda nii, et üksteist ei segataks. Anni aitab leida vajalikud kontaktid ja saadab need Marikale. Kaja märkis, et suure põtrade arvukuse tõttu tunnetavad metsakasvatajad tugevat negatiivset mõju, see aga sunnib riiki nägema ette tegevusi põtrade arvukuse vähendamiseks, mis omakorda viib suure tõenäosusega põtrade arvukuse vähenemisele ka Kasari luhas.

Lisaks toodi esile palju olulisem probleem, milleks on surve Matsalu jahipiirangutele. Põtrade küttimine on senise ja ka kavandatava Matsalu rahvusparki kaitse-eeskirja kohaselt keelatud, kuid seda piirangut ei peeta piisavalt põhjendatuks. Seetõttu avaldatakse tugevat survet, et see keeld kaotataks. Koosolekul osalenud turismiettevõtjatele see suund vastu võetav ei ole. Oma vastuväiteid on otstarbekas esitada otse kaitse-eeskirja sisu peamisele otsustajale – Keskkonnaministeeriumile ja/või tulevikus toimuvatel kaitse-eeskirja avalikustamistel.